

Народът казва, че щом нещо
 е сътворено с усет, вещо,
 то по-голяма стойност крие,
 отколкото си мислим ние.
 Човек, когато се стараяе 5
 да сподели каквото знае
 и нещо ценно да направи,
 то всекиму ще се понрави.
 Творецът, според Кретиен*,
 ще трябва да е убеден, 10
 че казва всичко тъй добре,
 та всеки да го разбере
 и че от мит за приключение
 чрез композиция*, с умение
 ще сътвори добър роман, 15
 защото всеки е призван,
 дарен ли е от Бог със знание,
 да ни го прави достойствие.
 Та за Ерек, сина на Лак*,
 е моят разказ*. Чуйте пак: 20
 аз всичко ще представя точно,
 без да го променя нарочно
 пред знатни люде за пари*.
 Той и след мойта смърт дори
 ще пази спомена за мен 25
 и ще прославя Кретиен*.

Било Великден*. В своя замък
 Карадиган* – от дялан камък
 издигнат – крал Артур събрал 30
 придворните си. Дворът цял
 блестял от рицари сърцати
 със ум и сила вред признати,
 от знатни дами и девиси –
 изящни мили хубавици.
 Преди да се оттегли, кралят 35
 им обявил, че обичаят
 за лов на белия елен

ще бъде пак възобновен*.
Сеньор Говен не се сдържал
40 и възразил на своя крал:
„Ловът ще довлече беди
и само ще ни навреди.
Сир, всички тук отлично знаят
какво изисква обичаят –
45 за рицаря, убил елена,
целувка е определена
с девойка, за която смята,
че е най-хубава в палата.
Но краят ще е неприятен,
50 защото тук с произход знатен
петстотин хубавици има
със красота неустоима.
А всяка прелестна девица
дошла е с млад и храбър рицар.
55 Та кой, кралю, от всички тях
не ще се впусне в бой без страх?
За него по-красива няма
сред нас от неговата дама!“
Артур отвърнал: „Знам това,
60 но друго как да обявя
сега пред пълния салон?
Не, мойта дума е закон
и утре, още във зори,
в онези тайнствени гори
65 ще идем. Дворът е готов,
очаква ни чудесен лов.“

Така и бил оповестен
ловът за следващия ден.
Едва се сипнала зората
70 и кралят станал. За в гората
облякъл в утринта мъглява
удобна дреха – къса, здрава –
и викнал: „Всички разбудете,
пригответе за лов конете.“

- Веднага рицарите смели 75
със своя крал на лов поели –
след тях и младата кралица.
Една пленителна девица,
принцеса, чудна като фея,
на бял кон яздела до нея. 80
А пък след дамите в тръс лек
препускал рицарят Ерек –
известен мъж, храбрец от класа,
от паметната Кръгла маса*.
За добродетели безброй 85
сред всички бил най-тачен той.
По сила нийде нямам равен
и с подвизи бил най-прославен,
а друг с подобна красота
не бил се раждал на света. 90
Младеж под двадесет и пет,
но тъй безстрашен, тъй напет,
че с него как да се сравнява
друг мъж по хубост и по слава!
С какво ли друго Кретиен 95
да го възхвалява? В онзи ден
облечен бил като велможа
с наметка от прекрасна кожа,
а дрехата, под нея скрита,
била в Константинопол шита, 100
с гамаши бил от моден плат,
обточен със галон брокат,
а шпорите и стремената
блестели в огнена позлата.
Нали не тръгвал надалеч, 105
въоръжен бил само с меч.
По пътя на един завой,
кралицата настигнал той
и с нужната учтивост рекъл:
„Кралице милостива, нека 110
на днешния ви антураж

- да бъда ваш покорен страж.“
Кралицата благодарила:
„От тази по-добра закрила,
115 приятелю, да ви призная,
не бих могла и да мечтая.“
Поели в тръст и във горите
навлезли. Всеки от ловците
в леса препускал, устремен
120 да хване белия елен.
Сред виковете рог ехтял,
а хрътки край елена бял
неудържимо с лай търчали,
стрели навсякъде хвърчали.
- 125 **И**спански кон пришпорил смело
сам крал Артур летял начело.
Кралица Гениевра ясно
шума дочувала. Отдясно
край нискостеблениа клек
130 били девойката с Ерек.
Но скоро хайката в гората
отминала в далечината,
заглъхнали в леса дълбок
и вик, и лай, и звук от рог.
- 135 Открили тримата поляна,
от слънце цялата огряна,
и там застанали нащрек
отнякъде да чуят ек
от лай или човешки глас.
- 140 Но пък не щеш ли, в този час
пред тях на кон излязъл рицар
със щит и копие в десница.
И първа, както си стояла,
там Гениевра го видяла.
- 145 Девойка хубава и мила
до него яздела кобила.
А кранта яхнало, пред тях
препускало джудже. С размах

камшик въртяло то в ръката, изправено на стремената.	150
И щом кралицата отпред видяла рицаря напет, решила, че ще е добре, отде е той да разбере.	
Тя на придворната си млада побързала да заповяда:	155
„Момиче, моля ви идете и този рицар доведете ведно с девойката красива, да каже кой е, де отива!“	160
Придворната на коня-хала към групичката полетяла, но пътя ѝ пресекло в миг джуджето, махайки с камшик.	
То викнало със злостен глас:	165
„Защо си тръгнала към нас?“ – а след това додало с яд: „По-бързо връщай се назад!“	
Тя рекла: „Моята кралица желае среща с този рицар.“	170
А то отвърнало: „Чуй, драга, оттука махай се веднага. След нас не бива да вървиш и трябва да се подчиниш, така че коня си обръщай и при кралицата се връщай!“*	175
Ала девойката решила, щом трябва, да приложи сила. Нима джудже със ругатни от пътя ще я отклони?	180
Тя тръгнала напред, но ето че неочаквано джуджето замахнало с камшик. Тя в миг с ръка прикрила своя лик, но ударът необуздан	185

опарил нежната ѝ длан
и по ръката наранена
останала следа червена.
Изгаряща от срам и яд,
190 поела девата назад
и във сълзи обляна цяла
пред господарката си спряла,
а тя със поглед изумен
съзряла белега червен
195 и рекла гневната кралица
на своя най-доверен рицар:
„Ерек, мой друже, в този час
от ярост чак треперя аз
пред този срам. О, мили Боже,
200 как този нагъл рицар може
да не възпре поне слугата,
ранил придворната в ръката?
Стигнете рицаря, Ерек,
и нека този лош човек
205 от дамата си придружен,
да се представи тук пред мен!“
Пришпорил коня си, без страх,
Ерек се устремил към тях,
но в миг пред него се явило
210 джуджето и му заявило:
„Васале, накъде? Я спрете
и незабавно се върнете!
Да ви напомня ли пак аз,
че няма път напред за вас?“
215 Ерек отвърнал: „Изрод зъл,
преди до теб да съм дошъл,
от пътя се махни.“ „Не, няма.“
„Махни се, тесен е за двама!“ –
Ерек го бутнал настрана,
220 но с ненадейна бързина,
замахвайки с камшик, джуджето
ударило Ерек в лицето.

Ерек застинал от почуда
след този вероломен удар,
белязал с кървава черта 225
и бузата му, и врата.
Но виждал, че не може днес
да отмъсти за своята чест,
защото рицарят, покрит
с доспехи, носещ меч и щит: 230
„Умираш – викнал му през рамо –
джуджето да докоснеш само.“
Безумството не носи слава...
И, без да се самозабравя,
Ерек, смирен, поел назад. 235
„Кралице – рекъл, – срам и яд
изпитвам. В този тежък ден
бях от джуджето унижен.
Не го докоснах с пръст дори,
но кой ли ще ме укори, 240
щом имам в своята десница
меч само, а пък онзи рицар
е с копие и щит, и броня,
готов за бой да смушка коня
и, както е въоръжен, 245
за миг ще се разправи с мен?
Оръжието ми сега е
далече (както всеки знае):
нали не тръгвах днес на бран,
оставих го в Карадиган. 250
Аз бих се върнал да го взема,
да сложа бронята и шлема,
но този подъл рицар вече
ще бъде много надалече.
Не бих желал да ми избяга 255
и ще го проследя веднага.
По пътя ще намеря кой
да ме въоръжи за бой.
Тогава чак ще съм готов